

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍŤŘKA

Zpravodaj elektrárny Dukovany

1/26

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele
regionu Jaderné elektrárny Dukovany

Nový
jaderný zdroj

Modernizace
elektrárny
pokračuje

Rozhovor
Martin Kobyłka

Milé čtenářky, vážení čtenáři,

dovolte mi, abych vás přivítal u prvního letošního vydání Zpravodaje Jaderné elektrárny Dukovany, který je již řadu let určen obyvatelům a institucím v našem regionu. I v roce 2026 chceme pokračovat v otevřené komunikaci a přinášet vám zde aktuální informace o dění v elektrárně i jejím okolí. Dukovany zůstávají symbolem bezpečné, spolehlivé a bezemisní výroby energie, na kterou se mohou naši odběratelé i obyvatelé regionu dlouhodobě spolehnout.

Navazujeme na úspěšný provoz v uplynulém roce, kdy jsme opět potvrdili vysokou úroveň bezpečnosti, profesionality, technické vyspělosti a dosáhli sedmé nejvyšší výroby v 41leté historii provozu elektrárny, kterou jsme významně přispěli k dosažení celkové výroby obou jaderných elektráren 32 TWh, což je historický rekord. V letošním roce se zaměřujeme zejména na další modernizaci zařízení, plánované odstávky bloků a pokračování obnovy klíčových technologií. Naším cílem je i zajistit dlouhodobý stabilní provoz elektrárny a přispívat k energetické bezpečnosti České republiky.

Velmi si vážím vaší důvěry a podpory, kterou nám dlouhodobě projevujete. I nadále chceme být dobrým sousedem, aktivně se podílet na rozvoji kulturního a společenského života v okolí elektrárny a naslouchat vašim podnětům. Věřím, že díky vzájemnému respektu a otevřené spolupráci společně zvládneme všechny výzvy, které nás v blízké i vzdálenější budoucnosti čekají. Těším se na další setkávání při pracovních i společenských příležitostech v průběhu letošního roku.

Roman Havlín

ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

TITULNÍ STRANA Jaderná elektrárna Dukovany - snímek ze souboru Svět potrubí / foto Jan Sucharda

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNÝ DUKOVANY Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.

Registrační číslo MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

NAPIŠTE NÁM zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

INFORMAČNÍ CENTRUM DUKOVANY OTEVÍRACÍ DOBA denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin.

Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269, 675 50 Dukovany, Tel.: 561 105 519,

E-mail: infocentrum.edu@cez.cz

GPS souřadnice: Loc: 49°5'19.133"N, 16°8'42.854"E

- 3** Odstávka 1. výrobního bloku
Zasedání OBK
- 4** Nový jaderný zdroj
- 5** Modernizace elektrárny
- 6** Hasiči JE Dukovany
- 7** Výcvikový simulátor
JE Dukovany
Mladí talenti na elektrárně
- 8** Připojte se k nám
- 9** Městys Běhařovice
- 10–11** Jeden z nás: Martin Kobylka
- 12–13** Nadace ČEZ
- 14–16** Region
- 17** Soutěžení pro dospělé
Výtvarný koutek
- 18** Nabídka výrobků a služeb
v regionu
- 19** Soutěžení pro školáky

Odstávka 1. bloku skončila s předstihem

Energetici v Jaderné elektrárně Dukovany 16. ledna připojili první výrobní blok k přenosové síti. Dokončili tak plánovanou odstávku, která začala v prosinci loňského roku. Zvládli ji s mírným předstihem oproti původnímu harmonogramu.

Řízenou štěpnou reakci v reaktoru prvního výrobního bloku operátoři spustili v sobotu 14. 2. ve 12:47 hod a dodávky energie z turbosoustrojí prvního bloku obnovili 16. 2. ve 3:38 hodin (TG11) a 4:20 hodin (TG12).

Pracovníci elektrárny mají za sebou nejen výměnu paliva, ale také více než 18 tisíc pracovních úkolů. Většina z nich byla zaměřena na obnovu a modernizaci klíčových zařízení. Mezi nejnáročnější činnosti patřilo čištění parogenerátoru č. 2 nebo modernizace řídicího a bezpečnostního systému jednoho ze tří záložních dieselgenerátorů. Součástí odstávky byly i rozsáhlé kontroly zařízení a série předepsaných zkoušek.

„Už předloni jsme plně přešli na delší palivové cykly. Znamená to pro nás vyšší efektivitu, ale také velký objem práce v každé odstávce, které se opakují v mírně delších intervalech. Díky maximálnímu nasazení a výborné koordinaci prací jsme tu uplynulou ale zvládli dokonce s mírným předstihem,“ říká Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

„Plánované odstávky už dávno nejsou jen o výměně paliva. Umožňují nám systematicky posilovat bezpečnost, spolehlivost i efektivitu výroby. Ukončení odstávky prvního bloku Dukovan navíc plynule navazuje na zahájení plánované odstávky druhého bloku Jaderné elektrárny Temelín, což potvrzuje efektivní koordinaci mezi oběma jadernými lokalitami ČEZ,“ dodává Bohdan Zronek, člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika.

Zasedání OBK s tajným cvičením v Dukovanech

Během únorového zasedání Občanské bezpečnostní komise bylo ředitelem elektrárny Romanem Havlínem vyhlášeno havarijní cvičení, jedno z těch tzv. tajných, tedy bez předchozího oznámení termínu a plánu scénáře. Cílem bylo ověřit chování osob podle nastavených postupů a pravidel. V rámci cvičení byla vyhlášena i cvičná evakuace administrativní budovy AB3. Do cvičení byly zapojeny všechny osoby nacházející se v danou chvíli v kancelářských, školicích i ostatních prostorách administrativní budovy AB3, a to včetně jednacího sálu, kde právě probíhalo zasedání OBK. Členové OBK byli do cvičení rovněž zapojeni. Jednání bylo přerušeno a všichni přítomní se řídili rozhlasovým hlášením havarijního štábu a pokyny členů shromažďovacího družstva. OBK si tak mohla v praxi ověřit fungování nastavených postupů a informace, které jsou pravidelnou součástí prezentací z oblasti havarijní připravenosti jaderných elektráren.

A protože se jednání OBK účastnil i ředitel divize JE a člen představenstva ČEZ Bohdan Zronek, zastihlo cvičení v roli evakuované osoby i jeho. Všechny osoby z objektu se v řádu minut dostavily na určená místa, a cvičení tak prokázalo správnost a fungování nastavených postupů. Přineslo i několik podnětů pro zlepšení, zejména v oblasti technického vybavení. Závěrem ředitel elektrárny Roman Havlín poděkoval všem účastníkům cvičení za profesionální a zodpovědný přístup.

Zbývající část programu jednání komise už se nesla v standardním jednacím módu s informacemi o provozu elektrárny, její bezpečnosti, zajištění personálních kapacit a také s informacemi za Správu úložišť radioaktivních odpadů a společnost Elektrárna Dukovany II.

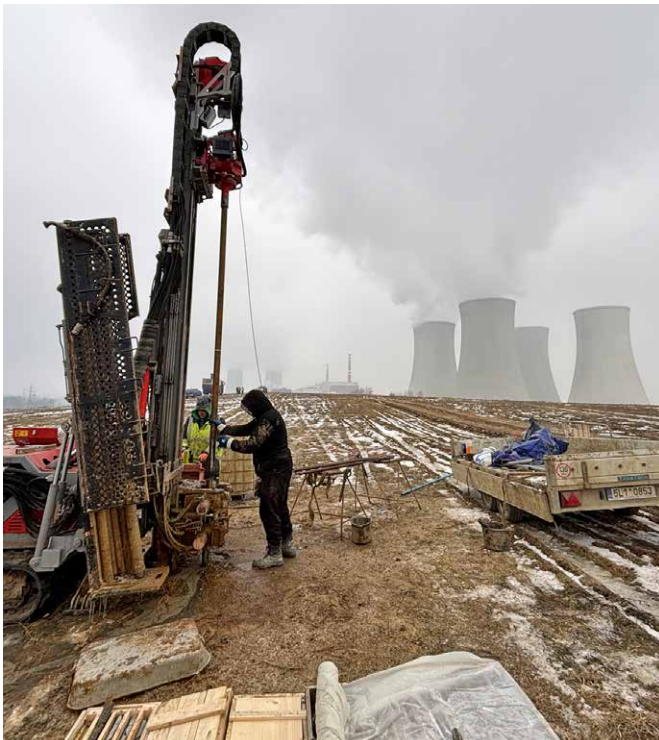
O dalších připravovaných aktivitách a činnosti OBK najdete více informací na webu OBK - www.obkjedu.cz

Elektrárna Dukovany II

Co nás čeká v roce 2026

Loňský podpis smlouvy se společností KHNP byl pro Elektrárnu Dukovany II pomyslným startovním výstřelem pro napření všech sil k přípravě výstavby nových bloků v Dukovanech.

První fáze tohoto ultramaratonu je charakteristická především mravenčí prací, která se odehrává hlavně za zdmi kanceláří, ať už v Dukovanech, v Praze, v Temelíně nebo v Brně, a samozřejmě také v Jižní Koreji. Vznikají desítky tisíc stran dokumentace, které pokryjí každíčký aspekt nových bloků, a podrobné podklady pro potřebná povolení. S našimi kolegy z KHNP jsme v pravidelném kontaktu, abychom měli neustále přehled nad tím, jak se projekt posunuje dopředu.

Kromě toho nás letos čeká několik dílčích milníků. Těšíme se na dokončení nové administrativní budovy přímo v lokalitě Dukovany. Jedno patro je určeno pracovníkům KHNP, kteří tu od loňského podzimu mají svůj stálý tým a v letošním roce jej budou dál rozšiřovat. Na jaře dokončíme fyzické vrty v rámci geotechnických průzkumů a do podzimu pak i zprávy z testování

vybraných vzorků v laboratořích. Chceme nabrat několik desítek nových pracovníků. A samozřejmě i nadále budeme intenzivně podporovat zapojení českých firem do dodavatelského řetězce. Rok 2026 zkrátka bude opět velmi intenzivní. Ale posouvat dopředu tak důležitý a významný projekt, jako je výstavba nového jaderného zdroje, to je prostě radost.

V regionu se rozjždí mapování ubytovacích kapacit pro výstavbu nových bloků

Výstavba nových bloků v Dukovanech bude vyžadovat zapojení několika tisíců lidí. KHNP proto začíná mapovat možnosti ubytovacích kapacit v regionu.

V době největší stavební aktivity, kdy bude souběžně probíhat výstavba obou bloků, je předpoklad, že na stavbě se bude podílet přibližně 6 000 osob. Z toho asi tisícovku představují manažeři a specialisté společnosti KHNP. Všechny pracovníky bude potřeba ubytovat v rozumné vzdálenosti od stavby. Protože první stovky lidí začnou připravovat staveniště už od roku 2029, začala společnost KHNP společně s firmami Doosan a Daewoo mapovat možnosti ubytovacích kapacit v regionu.

Prostřednictvím sdružení Energoregion 2020 a Ekoregion 5 rozeslaly zmíněné firmy na obce v zájmovém území kolem lokality Dukovany dotazník. V něm se ptají, zda obce mají nějaký vhodný pozemek, obytný objekt nebo projekt v přípravě, který by mohly poskytnout pro ubytování pracovníků. Na základě poskytnutých dat vznikne předběžný plán, nad nímž budou Daewoo a Doosan jednat s jednotlivými obcemi o konkrétních podmínkách. Do konce června by pak měl vzniknout finální plán ubytovacích kapacit.

TEXT | Petr Závodský, generální ředitel EDU II

FOTO | archiv ČEZ

Elektrárnu Dukovany čekají rozsáhlé modernizace

Energetický koncern ČEZ letos v Dukovanech odstartoval rozsáhlý projekt modernizace strojoven. Do zvyšování bezpečnosti a efektivity investuje 4,4 miliardy korun.

Modernizace pro dlouhodobý provoz

„Projekt, který letos spustíme, je řadou investičních akcí, které musíme vzájemně koordinovat tak, aby obnova zařízení nejen dávala smysl technicky, ale zároveň přinášela dodatečný efekt ve formě úspor či zvýšení výroby. Jde o jeden z nejvýznamnějších investičních záměrů, které stávající Dukovany v následujících letech čekají,“ uvádí člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek. Jednotlivé investiční akce budou probíhat postupně a budou koordinovány s plánovanými odstávkami jednotlivých bloků. Každému kroku předchází detailní technické a bezpečnostní posouzení s výběrem optimální varianty a v relevantních případech i následně schválení příslušnými dozornými orgány.

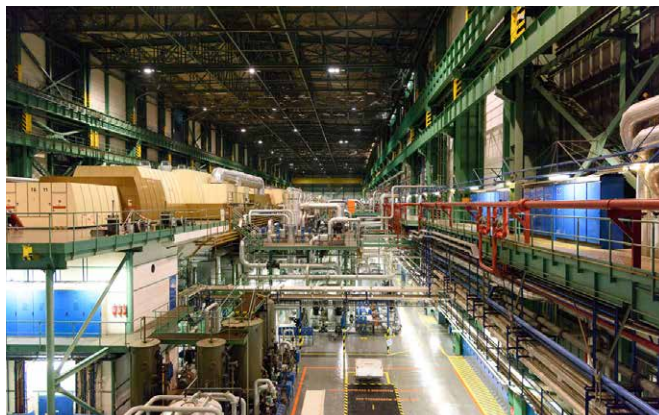
Nové technologie, digitalizace a umělá inteligence

Vedle obnovy klasické technologie pokračují Dukovany také v zavádění moderních údržbových, diagnostických a kontrolních metod a technologií. Ty zajišťují vyšší kvalitu a umožňují zkracovat dobu prací, a tedy optimalizovat náklady a zároveň omezovat nároky na délku odstávek.

„Naplno chceme využít například nové metody svařování, protikorozní ochrany zařízení, ale také drony a prvky umělé inteligence. Zároveň budeme dále systematicky digitalizovat ty činnosti, kde to dává smysl,“ dodává Bohdan Zronek.

Impulzem pro spuštění projektu byl pro energetiky blížící se konec životnosti stávajících nízkotlakých dílů rotorů turbogenerátorů a probíhající přípravy pro vyvedení tepla do horkovodu do Brna. Vedle částí parních turbín se specialisté zaměří také na generátory, separátory páry, systémy nízkotlaké a vysokotlaké regenerace, kondenzátory a zařízení sloužící k vyvedení elektrického výkonu.

„V současné době probíhají výpočty a analýzy jednotlivých zařízení a okruhů. Konečné technicko-ekonomické zhodnocení celého projektu očekáváme už na konci letošního roku,“ upřesnil ředitel Jaderné elektrárny Dukovany Roman Havlín a dodal: „Přestože některé předběžné výsledky vypadají nadějně, je nezbytné posoudit vše v širších souvislostech a jako celek. Podle předpokladů by modernizace zařízení

strojoven mohla přinést nárůst elektrického výkonu bloku až o vyšší jednotky megawatt.“

Zaměstnanci, generační obměna a silná podpora regionu

Plánovaný provoz i modernizační programy se promítnou také do personální oblasti. Dukovany dlouhodobě počítají s náborem nových zaměstnanců, zejména ze středoškolských a vysokoškolských technických oborů. Rozsah náboru se přitom zásadně neliší od minulých let.

„V Dukovanech aktuálně končí takzvaná generační obměna. Část pracovníků, kteří se podíleli na dokončování a spuštění elektrárny, postupně odchází do důchodu a na jejich místa nastupuje nová generace. Z pohledu personálu tak dnes patříme mezi opravdu mladé elektrárny,“ říká Roman Havlín.

- V elektrárně aktuálně pracuje přibližně 1780 zaměstnanců, jejichž průměrný věk se pohybuje kolem 42 let. Necelá polovina z nich má vysokoškolské vzdělání.
- První blok Jaderné elektrárny Dukovany byl spuštěn v roce 1985, poslední čtvrtý blok pak v roce 1987. Od té doby odborníci postupně a bezpečně zvýšili výkon bloků z původních 440 MWe na současných nominálních 512 MWe.
- Elektrárna se zároveň dlouhodobě těší historicky nejsilnější podpoře ve svém okolí – podle nezávislého průzkumu veřejného mínění podporuje její provoz a další rozvoj více než 90 % obyvatel okolních měst a obcí.

Rychlá pomoc elektrárenských hasičů obyvatelům v okolí Dukovan je stále významnější. Zasahují u nehod, požárů i při záchraně lidských životů

Hasičská jednotka podniku Jaderné elektrárny Dukovany sehrává dlouhodobě významnou roli nejen při zajištění bezpečného provozu elektrárny, ale také jako důležitá pomoc obyvatelům v jejím širokém okolí. Díky své strategické poloze, nepřetržité připravenosti a špičkovému technickému vybavení jsou hasiči opakovaně povoláváni k zásahům mimo areál elektrárny, zejména do blízkých obcí v jejím okolí.

V uplynulém roce vyjžděli do okolí elektrárny na základě požadavku Integrovaného záchranného systému celkem k 61 událostem. Nejčastěji zasahovali u dopravních nehod, kde prováděli vyprošťování osob a zajištění místa nehody, dále u požárů a při poskytování předlékařské první pomoci.

Rychlá a profesionální pomoc v řádů minut

„Významnou součástí naší činnosti pro region je zapojení do systému FIRST RESPONDER, v rámci kterého jsme schopni být na místě události v některých případech dříve než zdravotnická záchranná služba. Poskytujeme tak neodkladnou předlékařskou pomoc, včetně použití automatizovaného externího defibrilátoru (AED), která vedla k záchraně několika lidských životů,“ upřesňuje Tomáš Richter, velitel jednotky HZSp Jaderné elektrárny Dukovany.

Hlavní náplní práce hasičů je zajištění bezpečného provozu Jaderné elektrárny Dukovany a také prevence.

Přímo v areálu elektrárny poskytli v uplynulém roce 461 případů technické a technologické pomoci a v 1 758 případech zajišťovali asistenci a bezpečnostní dohled při provozních, údržbových a modernizačních činnostech. Součástí těchto aktivit bylo například jistiění při pracích v hloubkách, čerpání kapalin, technická podpora, asistence při odstávkách výrobních bloků a prověřování elektrické požární signalizace.

Pomáhá nové vybavení i zázemí

„Modernizací zázemí a technického vybavení stále posilujeme schopnost jednotky efektivně zasahovat jak v elektrárně, tak i v jejím okolí. V loňském roce byly do výbavy zařazeny dva nové nosiče kontejnerů určené pro přepravu čerpadel s příslušenstvím pro dlouhodobý odvod tepla. Před dokončením je také rozsáhlá modernizace hasičské stanice a operačního střediska za desítky milionů korun,“ prozradil Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Modernizace, která by měla skončit v prvním pololetí letošního roku, přinese nové zázemí pro chemickou službu, nové zázemí šaten i nové operační středisko. Všechny tyto změny ještě posílí připravenost jednotky jak pro zásahy v elektrárně, tak pro pomoc obyvatelům regionu.

TEXT | Jiří Bezděk

FOTO | Jan Sucharda

Výcvikový simulátor v Dukovanech má za sebou 65 tisíc hodin výcviku. ČEZ dále posiluje přípravu personálu novým moderním zařízením.

První výcvik operátorů Jaderné elektrárny Dukovany na vlastním simulátoru proběhl před 25 lety. Do té doby se personál připravoval na trenažeru v Trnavě na Slovensku. Proto energetici 31. ledna 2001 v Dukovanech spustili vlastní trenažer, který je přesnou kopií blokové dozorny („velína“) druhého výrobního bloku. Od té doby slouží bez přerušení k výcviku licencovaného personálu. Špičkové zařízení může vidět i veřejnost, ale jen při mimořádných příležitostech.

„Výcvikový simulátor je pro operátory naprosto klíčový. Sám jsem na něm jako operátor strávil stovky hodin a vím, že právě tady se buduje jistota, správné návyky i schopnost reagovat v nestandardních situacích,“ říká Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Simulátor – trenažer je určen především pro operátory blokových dozoren, směnové a bezpečnostní inženýry. Každoročně zde absolvuje základní přípravu 12 až 16 nových operátorů, kteří na trenažeru stráví přibližně 40 výcvikových dní. Dalších více než 120 zkušených pracovníků se zde pravidelně účastní periodického opakovacího výcviku, který je nezbytný pro udržení jejich odborné způsobilosti. Pravidelně ho využívá personál elektrárny při havarijních cvičeních nebo ověřování provozních předpisů. Zvláště v posledních letech je vytížený od brzkých ranních do pozdních večerních hodin.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

Mladí talenti opět nahlédli do světa jaderné energetiky

V Dukovanech se uskutečnil 5. ročník programu Jaderné dovednosti, realizovaný v rámci projektu DOFE. Zapojilo se rekordních 15 studentů, nejvíce z partnerského Gymnázia Moravský Krumlov. Během čtyř měsíců studenti absolvovali tři odborné exkurze v Jaderné elektrárně Dukovany a také online přednášky. Letošního ročníku se zúčastnila i studentka Jana Hrbová z Moravského Krumlova, která studuje 1. ročník místního gymnázia.

| Co tě vedlo k zapojení se do programu DOFE?

Chtěla jsem zkusit něco nového, co mě posune dál a pomůže mi rozvíjet dovednosti i mimo školu.

| Proč sis vybrala aktivitu spojenou právě s jadernou energetikou?

Přišlo mi to jako něco netradičního a zajímavého, co si člověk běžně nevyzkouší. Zajímalo mě, jak elektrárna funguje a co všechno se skrývá za výrobou elektřiny.

| Přemýšlíš díky programu více o kariéře v energetice, technice či vědě?

Ano, určitě mě to přimělo nad tím víc přemýšlet. Dříve jsem o těchto oborech moc neuvažovala, ale teď mi přijdou mnohem zajímavější. Minimálně vím, že by mě podobný směr mohl bavit.

| Jakou radu bys dala budoucím účastníkům akce Jaderná dovednost?

Ať se nebojí jít do něčeho nového a aktivně se ptají. Čím víc se zapojí, tím víc si z toho odnesou. A hlavně ať jsou otevření novým zkušenostem, protože právě ty jsou nejcennější.

DOFE (The Duke of Edinburgh's International Award) je rozvojový program pro mladé, ve kterém si účastníci stanovují dlouhodobé cíle v různých oblastech (sport, dovednost, dobrovolnictví aj.). Jako dovednost si mohou zvolit i Jadernou dovednost, která propojuje technická témata s praxí v energetice.

TEXT | FOTO | Kateřina Foltýnová

svět:energie

Objevte svět energie

- Návštěvy elektráren
- VR prohlídky
- Modely na 3D tisk
- Videopokusy

**ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA**

www.svetenergie.cz

Běhařovice

Pod městy Běhařovice na Znojemsku patří také Stupešice a Ratišovice. Společně mají necelé čtyři stovky obyvatel a už šestnáct let je vede starostka Iveta Moudrá. Během roku se zde uskuteční kolem padesáti akcí – od masopustů a poutí přes hasičské soutěže, filmový festival až po benefiční vánoční jarmark. Za většinou stojí kromě obce samotné místní spolky – dobrovolní hasiči, spolek mládeže, pétanque klub, myslivci i farníci. Běhařovice nemají školu ani školku, děti dojíždějí do Mikulovic. Potraviny si lidé pořídí v místní Jednotě, ve Stupešicích a Ratišovicích provozuje soukromník s podporou obce malý obchod. Za praktickým lékařem jezdí do sousedních Tavíkovic.

Investice do kanalizace i do dětské skupiny

Běhařovice mají za sebou jednu z nejnáročnějších investic posledních let – vybudování splaškové kanalizace. Aktuálně se městy soustřeďuje na vznik dětské skupiny, která by měla zahájit provoz od letošního září. Vzniká v budově u kulturního domu v Běhařovicích a reaguje na dlouhodobý nedostatek předškolních kapacit v okolí. Proměnou prošla také bývalá školka v Ratišovicích, dnes multifunkční kulturní objekt sloužící spolkům i soukromým akcím. Sportovní zázemí doplňuje víceúčelové hřiště, které se letos dočká další modernizace.

Připravují se na vybudování průtahu

Běhařovice čeká rekonstrukce průtahu obcí a mostu ve Stupešicích, která souvisí i s budoucí dopravní zátěží v širším regionu v souvislosti s výstavbou nových bloků v Dukovanech. S tím se pojí přeložky vodovodu, obnova dešťové kanalizace i plánované chodníky.

Krajina, na kterou jsou pyšní

„Naší velkou chloubou je revitalizovaná lokalita zvaná Rybníčky. Na ploše zhruba šesti hektarů vznikly tůně, mokřady, nový rybník a vysázeli jsme zde stromy,“ popisuje Iveta Moudrá. Díky tomu se území, které dříve trpělo suchem i povodněmi, proměnilo v odolné a živé místo využívané k procházkám, sportu i vzdělávacím akcím pro děti. „Kdysi to bylo zarostlé a zanedbané místo. Dnes je to prostor, který se znovu nadechl,“ dodává. V roce 2024 obec za tento komplexní projekt získala ocenění Jihomoravského kraje, a to 1. místo v Krajině roku.

Společenský život

Kulturní rok v Běhařovicích začíná už v lednu – Tříkrálovou sbírkou a plesovou sezonou. Nechybí myslivecký ples ani

tří masopusty, každý v jedné z místních částí. Jaro patří velikonocním tradicím – hrkání, vynášení smrtky, ale také společnému úklidu obcí v rámci akce Uklidme Česko. V květnu a červnu se rozjíždějí hasičské soutěže, rybářské závody pro děti, setkání seniorů a poutí Nejsvětější Trojice v Běhařovicích. „Na poutě se děti hezky sjednotily – jednoduché oblečení, vesty. Není to klasický kroj, ale vypadá to slavnostně a hezky,“ popisuje starostka. Letní měsíce přinášejí dětský den, tradiční Stupešický kravál i farní filmový festival, který se odehrává v příjemném prostředí fary a uzavírá ho farní den. Specifikem Ratišovic je také silná komunita hráčů pétanque. Hřiště u lesa si oblíbili nejen místní, ale i hráči z Brna, kteří sem pravidelně jezdí na turnaje. Podzim je pak ve znamení posvícení s ochutnávkou gulášů. Tradicí je dřýňové tvoření, svatomartinské setkání i rozsvícení vánočních stromků ve všech třech obcích. Před Vánocemi se koná benefiční jarmark, jehož výtěžek vždy pomáhá konkrétnímu člověku v nouzi.

Sběratelé pohlednic a rádií

Výjimečné místo v životě Běhařovic má kronikářka Helena Horáková. „Je to naše chodící kronika,“ říká o ní starostka s úctou. Systematicky shromažďuje historické pohlednice, dokumenty i fotografie obce – často je vyhledává a draží sama, aby se zachovala paměť místa pro další generace. Bydlí zde také sběratel starých rádií Radek Cvingráf. Ve sbírce má přes tři sta kusů, včetně unikátů z 20. let minulého století. Svou vášeň představuje i veřejnosti, například při pouti. Společně s rodinou buduje muzeum, které jeho sbírku zpřístupní návštěvníkům. Muzeum je nyní těsně před dokončením.

TEXT | Eva Fruhwirtová

FOTO | Jan Sucharda

Martin Kobyłka: Baví mě různorodost a rozmanitost práce v elektrárně

Jako kluk si opravoval kolo a doma dělal elektrotechnické pokusy. Dnes se už šestým rokem stará o jedinečné zařízení sekundární části Jaderné elektrárny Dukovany. Martin Kobyłka vystudoval obor Energetika na Střední průmyslové škole v Třebíči, a jak sám říká, byla to dobrá volba.

I Jaký byl váš první kontakt s jadernou elektrárnou?

Na elektrárně jsme byli dvakrát na praxích během studia. Ty byly vždy po jednom týdnu ve druhém a ve třetím ročníku. Praxe byl spíš oficiální název, ale doopravdy to byla spíš taková podrobná prohlídka celé elektrárny, protože manipulovat na zařízení jsme samozřejmě bez provozních zkoušek nemohli. Tato forma byla ale super a dodnes na praxe v dobrém vzpomínám. A protože už mi ve třetáku bylo 18, podíval jsem se i do primárního okruhu, kam se teď v rámci vykonávaných činností už nedostanu. Ale hlavně jsem poznal, jak to v elektrárně funguje a co všechno její zaměstnanci musí znát a umět. Moc se mi tu tehdy zalíbilo i díky mému současnému vedoucímu, který nás provázel, tehdy ještě jako strojník.

I Hledat si zaměstnaní v jaderce se tedy nabízelo...

Určitě. Buď jsem mohl pokračovat ve studiu a jít na vysokou školu, nebo začít sbírat zkušenosti v praxi. Měl jsem 4 roky na to, abych o tom mohl popřemýšlet a už dlouho dopředu jsem měl jasno, že je pro mě lákavější ta druhá možnost. O jiných firmách jsem moc nepřemýšlel, protože perspektivnější a stabilnější zaměstnaní, kam by mě vzali hned po škole bez praxe, bych v okolí asi těžko hledal. Celý proces výběrového řízení na Dukovany nám hodně usnadňovala Linda Navrátilová, která se starala o nábor nových zaměstnanců přímo ze škol. Na začátku nám dala spoustu informací o tom, jak výběrové řízení probíhá, co všechno k němu potřebujeme a přiblížila nám, co pracovníci na jaderce dělají a jak zhruba vypadá jejich pracovní den. V létě 2018 jsem úspěšně prošel psychotestem a poté svým prvním pohovorem. A tak jsme na Dukovanech s dalšími třemi, do té doby spolužáky, začali pracovat.

I Můžete popsat, co v práci děláte?

Pracuji jako technik sekundárního okruhu na Jaderné elektrárně Dukovany. Úplně zjednodušeně mám přidělenou určitou část zařízení sekundárního

okruhu, tedy nejaderné části elektrárny, o které se společně s kolegy staráme a které máme za úkol bezpečně a v souladu se všemi předpisy provozovat. Já konkrétně obsluhuji parní turbínu a její pomocné systémy, kondenzaci, nízkotlakou regeneraci, separaci a výměňkovou stanici.

| Co vás v práci nejvíc těší? Z čeho máte největší radost?

Když něco nefunguje tak, jak má, a mně se podaří přijít na to, kde je problém a vyřešit ho, to je super pocit. A taky, hlavně poslední dobou, když už jsem sám nějaké zkušenosti posbíral, mě moc baví je předávat dál novým kolegům. Hlavně když vidím, že je to, co jim povídám, opravdu zajímá a něco si z toho odnesou. Když pak úspěšně složí provozní zkoušky a já vím, že na tom mám svůj malý podíl, je to taková hezká odměna. A má to taky velkou výhodu, já sám si při výkladu všechno oživím.

| Kde se vidíte za pět nebo za deset let?

Těžká otázka. Od té doby, kdy jsem nastoupil do elektrárny, jsem se už dvakrát posunul, takže moc dalšího prostoru na postup nemám. V hierarchii sekundárního okruhu je nade mnou už jen „parták“, což je osoba, která řídí naši práci při odstávkách, a směnový mistr, který řídí celou směnu a činnosti, které na jeho směně zrovna probíhají. Jsou to z pracovního hlediska velmi zajímavé pozice, kde vám ale nestačí jen být dobrý v tom, co děláte. Člověk se neustále vyvíjí, takže budoucnost může přinést cokoliv.

| Kdo by nejlépe zapadl jako váš nový kolega/kolegyně do vašeho týmu?

Měl by to být někdo, kdo má vztah k technice a ideálně někdo, koho tahle práce bude bavit, což se ale většinou pozná až po nástupu, proto ten vztah k technice. Taky by měl být komunikativní, protože jsme velmi často v telefonickém a osobním kontaktu, ať už s blokovou dozornou, dodavateli nebo mezi sebou. Nedílnou součástí je také učení se nových věcí i dovedností, takže když někdo nemá vyloženě odpor k učení, je to taky velká výhoda. Když to bude ještě k tomu všemu fajn člověk, milý na lidi kolem sebe a bude ochotný udělat něco navíc nebo někomu pomoci, myslím, že mezi nás nemůže nezapadnout. 😊

| Jaké dovednosti či znalosti považujete za nejdůležitější pro vaši práci?

Nejdůležitější je podle mého klid a rozvaha, se kterou problémy nebo zadané úkoly musíte řešit. Pokud

uděláte chybu, může mít velký dopad na jaderné zařízení, takže je úplně nejlepší se jim vyhnout. S tím se pojí i zodpovědnost, bez které by to tady taky moc dobře nefungovalo. Když jsem na Dukovanech začínal, znalostí, které bych využil v provozu, jsem upřímně moc neměl. Každý, kdo u nás začíná, ale projde téměř půlročním výcvikem v Brně, kde mu potřebné znalosti doplní. Výcvik funguje podobně jako vysoká škola. Chodíte na přednášky, píšete testy, skládáte ústní zkoušky.. Člověk musí tedy mít i ochotu se učit novým věcem, která ho nesmí opustit ani po dokončení výcviku, protože následuje zácvik na funkci, na kterou nastoupil, a i na samotné funkci se člověk učí novým věcem téměř každým dnem.

| Jaká je vaše oblíbená část vaší práce a co vás naopak nejvíc nebaví?

Moje nejoblíbenější je asi odstavování a najíždění bloků. Dělá se nejvíce manipulací, zajišťování a odjišťování z celého roku, takže se při tom člověk naučí velkou spoustu nových věcí. I proto jsem přešel na duhovou směnu, kde se slouží hlavně při odstávkách, takže zkušenosti přibývají mnohem rychleji. Nejméně zábavná část je ta, kdy se nic neděje.

| Co vám udělalo v poslední době radost?

V práci se mi daří a i po sedmi letech mě stále baví, z toho mám obrovskou radost. A v osobním životě jednoznačně nedávná cesta za polární kruh, kterou jsme s přítelkyní už nějakou dobu plánovali. Pořídili jsme stan na střechu auta a strávili měsíc cestováním po Pobaltí, Finsku a Norsku. Moc jsme si to užili, potkali jsme spoustu milých lidí a vrátili se bohatší o vzpomínky na dechberoucí severskou přírodu, plní zážitků a pozitivní energie.

PTALA SE | Kristýna Vohlídková

FOTO | Jan Sucharda a archiv Martina Kobylyky

Nadace ČEZ v našem regionu

Jaderná elektrárna Dukovany je dlouhodobým partnerem regionu v mnoha projektech. Prostřednictvím Nadace ČEZ celoročně podporuje řadu aktivit obcí, měst i organizací. Požádali jsme regionální zástupkyni Nadace ČEZ Janu Štefánkovou o malé ohlédnutí za loňským rokem a o výhled do letoška.

Asi nemůžeme zmiňovat všechny projekty, které Nadace ČEZ vloni v regionu podpořila, ale dalo by se něco zdůraznit? Co bylo třeba jiné než v minulých letech?

Tak to přemýšlím... Vůbec totiž není špatné dobré věci opakovat. To se děje v případě obcí a měst v rámci uskupení Energoregion, které s podporou ČEZ nakupují a obměňují zahradní techniku už řadu let.

Ale kdybych měla říct, jaký byl v loňském roce zajímavý a nový projekt, tak třeba interaktivní tabule v jamolické mateřince. Interaktivní tabule jsou už běžně na základních školách, ale v mateřské školce je tady v regionu asi poprvé. Paní starostka Dana Jarolímová říká, že si ji děti pochvalují a jsou pyšné, že mají ve školce možnost vzdělávání i her touto moderní formou.

Nadace ČEZ staví tzv. oranžová hřiště. Kolik jich přibýlo za loňský rok v našem okolí?

Ano, hřiště jsou oblíbená a stále jich není dost, také je třeba stávající hřiště rekonstruovat. Vloni se podařila obnova dopravního hřiště v Jaroměřicích, kde se mohou děti opět vzdělávat v tom, jak reagovat v různých situacích na silnicích. Nové hřiště pro „náctileté“ mají v Ivančicích, tzv. pumptrack možná přivítají i dospěláci. Pro ty nejmenší fungují nová hřiště Kaštánky v Hrotovicích, u základní školy ve Višňové, ale také v Jiřicích u Miroslavi nebo ve Slatině, v Třebenicích a Rapoticích.

Čeho se převážně týkaly další projekty?

Kdybych měla shrnout podpořené aktivity mikroregionů, obcí a měst, tak by se týkaly nákupu vybavení vnitřních prostor obecních budov, jako např. nábytek nebo IT technika, a spadá sem určitě i nové osvětlení ve školách nebo opravy budov a kulturních památek. Do druhé části patří podpora komunitního života, včetně nákupu mobiliáře a techniky pro

pořádání venkovních akcí. Jedná se o akce menšího charakteru, jako obecní masopusty nebo hody, ale také o pořádání nadregionálních akcí jako například letní hudební festivaly.

Můžeme letmo nahlédnout na podporu životního stylu, oblast turistického ruchu?

To určitě musíme. Region elektrárny Dukovany nabízí domácím i návštěvníkům krásné prostředí. Na kole nebo pěšky je možné zdolat 45 kilometrů dlouhý a udržovaný cyklookruh Moravia, který vede obcemi mikroregionu stejného jména na Znojemsku, ale také cyklostezku Ivančice – Dolní Kounice, kde mohou návštěvníci spočinout pod novými přístřešky. V hornickém mikroregionu Kahan pořídili nový informační systém k historii hornictví i energetiky a pro děti do škol výukové materiály. Ke zdravému životnímu stylu patří pohyb a aplikace EPP Pomáhej pohybem. Přes aplikaci bylo vloni „vybodováno“ množství projektů zdejšího regionu.

A jak vypadá podpora v letošním roce?

Programy Nadace ČEZ se budou opakovat. Letos slavíme také 15 let grantu Stromy, ten jsme ještě nezmínili a je velmi důležitý. Za dobu jeho trvání byly v našem regionu, ale i v celé České republice vysázeny stovky dřevin. Veškeré informace ke všem grantům najdou žadatelé na webových stránkách, sociálních sítích, případně se mohou s dotazy obracet na mě.

PTAL SE | Jan Sucharda

FOTO | archiv ČEZ a Jan Sucharda

PŘEHLED GRANTOVÝCH PROGRAMŮ NADACE ČEZ 2026

V roce 2026 budeme opět podporovat energii lidí, kteří pomáhají měnit život okolo sebe k lepšímu.

PODPORA REGIONŮ

Podpora sociálních, zdravotních, environmentálních a komunitních aktivit v celé ČR

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	celoročně
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	právnícké osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	není stanovena

ORANŽOVÉ HŘIŠTĚ

Podpora výstavby a obnovy dětských a sportovních hřišť

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	celoročně
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	právnícké osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	2 000 000 Kč

STROMY

Podpora liniové výsadby stromů – především nových a obnovovaných alejí a stromořadí

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	1. 6. – 31. 7. 2026
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	právnícké osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	150 000 Kč

ÚPRAVA TURISTICKÝCH TRATÍ A BĚŽECKÝCH STOP

Podpora úprav, údržby a obnovy sítě tras pro turistiku, cykloturistiku a běžecké lyžování v ČR

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	1. 9. – 30. 9. 2026
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	právnícké osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	500 000 Kč

Podrobnosti ke všem grantovým řízením, podmínky, elektronické formuláře a informace o našich dalších projektech a aktivitách najdete na www.nadacecez.cz.

Tým Nadace ČEZ

www.nadacecez.cz

ČEZ
NADACE ČEZ

Kontaktní osoba za Nadaci ČEZ pro region EDU, Vysočina a jižní Morava:

Mgr. Jana Štefánková, útvar komunikace ČEZ, Jaderná elektrárna Dukovany
tel.: 561 104 631, 724 804 786, mail: jana.stefankova@cez.cz

Vostatkové veselí v Dolních Dubňanech

O půl desáté sraz před obecním úřadem. Druhá únorová sobota patřila v Dolních Dubňanech maskám a vostatkovému veselí. Fantazii se meze nekladly – prohledaly se staré skříně, navštívily půjčovny kostýmů a na řadu přišel i vlastní um. Třeba u Markéty Chvátalové, která vyrobila masopustní převlek sobě i celé rodině. Nejvýraznější postavou byl její manžel Standa – nad hlavou se mu pohupovala papírová hlava koně v životní velikosti.

Po zvířecí masce sáhl i starosta Tomáš Petříček, který se proměnil ve velkého hnědého medvěda. Za doprovodu harmonik a zpěvu známých lidovek se průvod vydal na obchůzku dědinou. U mnoha dveří čekalo pohoštění v podobě voňavých masopustních koblížků a nechyběla ani štamprlička. Kdo maskám otevřel, dostal malý dárek – cibulku jarních květin, symbolické přivolání jara.

Aby si vostatky užili i ti, kteří průvod nepotkali, pozvaly maskary všechny odpoledne do místní hospůdky. „Chodili jsme jako malí, pak byla chvíle proluka, ale k tradici jsme se vrátili. Jsem rád, že máme velkou posilu v dětech. S nimi jdou i rodiče, takže nás letos obléklo masky na třicet,” napočítal starosta, toho času hnědý medvěd.

Koněšínská chasa stojí za společenským děním v obci deset let

V Koněšíně působí mladá i takzvaná stará chasa. Tu tvoří lidé, kteří už mají rodiny, ale k tradicím a společným akcím se stále vracejí a pomáhají, když je potřeba. I díky tomu se zkušenosti přirozeně předávají a obec drží pohromadě.

Studentka práv v Olomouci Martina Pazúrová je členkou chasy třetím rokem. Nejvíc ji baví práce s dětmi a společná energie při přípravách. „Začínáme už v lednu půlnočním překvapením na plesu. Následuje karneval pro děti, masopust a na jaře také zapojení do úklidové akce Čistá Vysočina. Postupně jsme přidali i jarmark a v červnu pořádáme dětský den. Největší je ale pouť. Trvá čtyři dny a těší se na ni celá obec,” říká Martina, která vede taneční nácviky. Dva měsíce před poutí se každý týden scházejí malé děti, starší i dospělí a společně pilují taneční vystoupení. „Na pouti nás bývá kolem šedesáti, včetně malých dětí. Je krásné, že spolu trávíme čas a něco společně vytváříme,” vypráví.

Podzim patří martinské zábavě a advent dětem. Každou prosincovou neděli připravuje chasa tvoření, zpívání i program pro nejmenší. Nechybí ani tradiční vánoční procházka, kdy se členové spolku postarají o děti, aby rodiče mohli v klidu chystat Štědrý večer.

Chasa funguje bez pevné hierarchie. Nemá jednoho lídra ani stanovený počet členů. Lidé se přirozeně domluví, kdo kterou akci připraví, a ostatní se přidají. Setkávají se hlavně při přípravách a nácvicích, nejčastěji v kulturním domě, který jim obec podle možností půjčuje.

Přespávačka ve škole. Stežka odvahy i poklad

Základní škola v Pyšelu se na jeden lednový večer proměnila v místo plné dobrodružství, her a napětí. Tradiční školní přespávačka letos nesla název Večerka koumáků. Sraz byl v šest hodin večer. Děti si místo školních batohů přinesly spacáky a plyšáky.

Přespávačky se v pyšelské malotřídní škole konají pravidelně každý rok. Obvykle mají halloweenské ladění, letos ale organizaci ovlivnila rekonstrukce vodovodů, a tak se termín přesunul k pololetnímu vysvědčení. Děti čekala stežka odvahy spojená s hledáním dílků obrázku. Každé dítě přineslo jednu kostičku skládačky a společně pak složily obraz, který napověděl, kam se mají vydat. Cílem byl svatý Florián – patron hasičů, jehož soška zdobí místní hasičskou zbrojnici.

„Podle nápověd se snažily místo poznat, a pokud si nebyly jisté, čekaly je další indicie a otázky, které je postupně navedly ke správnému místu,“ vysvětlila ředitelka Miroslava Nezvalová. Po nalezení správného místa získaly obálku s dalšími úkoly, které je dovedly až k pokladu. Ten byl ukrytý na školní zahradě v dřevěném vláčku. Základní škola v Pyšelu funguje jako malotřídka a vzdělává žáky od prvního do čtvrtého ročníku. Celkem ji navštěvuje 23 dětí.

„Nejde nám o samotné spaní ve škole, ale hlavně o společný zážitek, spolupráci a radost z objevování,“ vysvětluje ředitelka Miroslava Nezvalová. Zdejší školu zná velmi dobře. Učí zde patnáct let. Po společném snídání čekal na děti ještě jeden bonus – výlet do kina do Brna. A další den pololetní prázdniny.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

Nadace ČEZ pomáhá i v muzeu

Jaroměřice nad Rokytnou jsou známé svým bohatým kulturním a historickým dědictvím, které zahrnuje nejen barokní zámek a kostel sv. Markéty, ale také Muzeum Otokara Březiny. Do tohoto literárního muzea bychom vás chtěli pozvat. Najdete ho na Březinově ulici a budovu jistě poznáte podle pamětní desky od Františka Bílka na průčelí domu a navazující zdi s portrétem básníka a upoutávkou na muzeum. V tomto domě Otokar Březina, náš významný představitel symbolismu, žil a tvořil od roku 1913 až do své smrti v roce 1929.

Když vstoupíte, okamžitě na vás dýchne atmosféra z počátku minulého století. Vystoupíte po točitých schodech do 1. patra do básníkovy bytu, ano, vše je zde téměř stejné jako za jeho života. Naše průvodkyně vám bude vyprávět zajímavý příběh života básníka Otokara Březiny a zároveň jaroměřického pana učitele Václava Jebavého, což bylo básníkovy rodné jméno. Tento zážitek vám nabízíme od dubna do konce října i díky finanční podpoře Nadace ČEZ.

Vyjadřujeme tímto velké díky za Společnost Otokara Březiny, která muzeum provozuje.

www.otokarbrezina.cz

TEXT | Lenka Štraubová – za Společnost O. Březiny
FOTO | Roman Rogner a Jakub Mertl

Bára Veselá: Místa mají paměť. A někdy si sama řeknou, co na nich má vzniknout

V Rybníkách je několik míst, která nejsou na první pohled vidět. Nenápadná, tichá, lehce přehlédnutelná. Právě tam ale v posledních letech vznikají silné kulturní zážitky. Stojí za nimi Bára Veselá – učitelka, milovnice knih a žena, která umí naslouchat krajině i lidem. V místě původní osady Topanov zůstalo torzo románského kostela sv. Markéty, kterému místní říkají kaple, a také stará márnice. „To je místo, které si o pozornost doslova říká. Je tiché, silné, zvláštní. A mně se s ním spojil jeden velký sen,“ říká Bára. Tím snem byla výstava fotografií Markéty Novak. Nápad nosila v hlavě několik let – vystavit její fotografie právě v márnici. „Dlouho jsem si říkala, že je to nereálné. Markéta Novak je mezinárodně uznávaná fotografka, působí po celém světě. Pak jsem si ale řekla: tak to prostě zkusím. Když to nevyjde, svět se nezboří.“ Odpověď přišla rychle a byla kladná. Vznikla velikonoční výstava, která byla propojena s divadelním představením Mikroteatra.

| U jedné akce to nekončí

Na podzim následovala další akce, tentokrát dušičková, nazvaná Světélka vzpomínek. Jejím cílem bylo nabídnout citlivější alternativu ke klasickým Dušičkám, zejména pro děti. Součástí akce byla také výstava ilustrátorky a malířky Magdy Andresové. Co bude v letošním roce? To zatím zůstává otevřené. „Loni jsem si splnila dva velké sny a letos čekám, co ke mně přijde,“ říká Bára. Myšlenkami se teď toulá k jiné

části katastru, směrem nad vinohrady, kde si dokáže představit svatojánskou slavnost. „Ale zatím to nemá jasné obrysy. Hodně to mám pocitově. Potřebuju, aby to, co dělám, ladilo s místem. Neumím tvořit na sílu jen proto, že se něco má konat každý rok.“

| Čtenářské kroužky. Moderně a prožitkově

Vedle kulturních akcí v krajině se Bára dlouhodobě věnuje také knihám. K dětské literatuře se dostala po narození prvního dítěte. Chtěla se zorientovat v tom, jaké knihy mají smysl a co dětem opravdu nabídnout. Vznikl instagramový blog Knihomatky, který se postupně proměnil ve velkou vášeň. Bára vybírá knihy, recenzuje je, ale hlavně je dostává mezi lidi. Čte z nich veřejně, pracuje s nimi v dětských skupinách, v knihovnách i ve školní knihovně. Tyto aktivity označuje pojmem prožitkové čtení. Jde o způsob, jak dětem ukázat, že kniha není jen o tichém sezení a poslouchání, ale o dobrodružství, hře a společném čase. V současnosti vede tři čtenářské kroužky Knihonauti – jeden pro školu v Rybníkách, jeden pro předškolní děti v lesní školce Duběnka a jeden pro děti z různých škol, které za ní dojíždějí už třetím rokem. Kromě toho pořádá jednorázová čtení v knihovnách, na jógových piknicích nebo v kulturních centrech.

TEXT | Eva Fruhwirtová
FOTO | Jiří Kuncčík

Soutěžte s námi

V Jaderné elektrárně Dukovany testují novou datovou 5G síť, která energetikům významně umožní další rozvoj digitalizace provozních i servisních technologií. Nová síť umožňuje stabilní a... **viz tajenku** mobilních tabletů, které běžně používají směnoví technici, údržbáři i specialisté na měření a regulaci. Pracovníci tak mohou v reálném čase zaznamenávat stavy zařízení, práce i změny v provozu – bez zbytečného papírování a s vyšší přesností. Mimořádně důležitá je digitalizace údržby například v průběhu odstávek, během kterých se musí pracovníci vypořádat i s více než 20 000 pracovních příkazů. Podmínkou spolehlivého provozu těchto zařízení je stabilní a kapacitně vyhovující datová síť. Tato nejnovější generace mobilní komunikace je zvláště chráněná. Připojit se do ní mohou jen vybraná zařízení a je oddělená od dalších komunikačních systémů.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena.

Když otázku správně vylustíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Jak se jmenuje medvídek, rodák z Peru, hrdina rodinného filmu, který vznikl na základě knih Michaela Bonda?

D OV **DI** Bálú **RY** Paddington

2. Který československý prezident se narodil v Hroznatíně?

CH Svoboda **G** Beneš **L** Zápotocký

3. Jak se říká jemné síťovině, která se často používá na svatební šaty?

A Mul **LÉ** Tyl **I** Síl

4. Jak se jmenuje hlavní město Nového Zélandu?

T Auckland **P** Wellington **DA** Canberra

5. Kdo vyhrál grandslamový turnaj Australia Open 2026?

AL Djoković **T** Sinner **RO** Alcaraz

6. Která část těla má latinské pojmenování pes?

EL Loket **I** Ucho **PO** Noha

7. Jak se nazývá jednotka magnetického toku?

TA Watt **NO** Watthodina **JE** Weber

8. Která je nejmenší planeta sluneční soustavy?

NÍ Merkur **CE** Venuše **ST** Země

Tajenku pošlete mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do **10. května 2026**. **K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry.**

Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla | Tajenka: pět dívek

- František Makovička
- Jana Škrabánková
- Pavel Chvátal
- Eva Pokorná
- Alena Kazdová

Stavba lodi II., olej-tempera, 1972

Hynek Luňák 100 let

Lidová architektura i kroje, vysočinská krajina, ale i zaoceánské lodě, přístavní jeřáby či antické stavební a sochařské památky, to všechno byly inspirační zdroje pro výtvarníka Hynka Luňáka, jehož 100. výročí narození připomíná Muzeum Vysočiny Třebíč velkou retrospektivní výstavou v konírně třebíčského zámku, která potrvá do 12. dubna letošního roku.

Pražský rodák Hynek Luňák (1926–2014) působil od roku 1950 přes tři desetiletí jako konstruktér pletacích strojů v Třebíči. Výstava v úvodu prezentuje veřejnosti stále ještě málo známou část Luňákovy tvorby, která pochází z 50. let 20. století, kdy se inspiroval motivy z lidové kultury Horácka. Na svých kresbách zachytil stavby, které v dnešní době ve většině případů už nestojí. Inspirovaly ho i návštěvy folklorního festivalu ve Strážnici. Rád se také toulal kolem řek Jihlavy a Oslavy. Místa, která ho zaujala, zachycoval převážně tradiční realistickou kresbou.

Jeho zaměstnání prolulo i do jeho malby, v níž se od počátku projevovalo autorovo výtvarné nadání. Od roku 1956 byl vyslán pravidelně na služební cesty do zahraničí, zejména do Itálie a Řecka, kde měl možnost seznámit se s uměleckými a historickými památkami těchto zemí. Ve své zralé volné výtvarné tvorbě se věnoval konstruktivistickým motivům s tematikou lodí, jeřábů, přístavů i antických památek. Počátkem šedesátých let Luňák dospěl k syntéze technika, historika a kreslíře, který se ve svých obrazech a kresbách zamýšlel nad počátky i budoucností naší civilizace.

TEXT | REPROFOTO | Arnošt Pacola

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy se sídlem i provozovnou ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny. Zájemce o inzerci zašle objednávku na adresu: jas@jas-hrotovice.com.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

AUTOCENTRUM ČERNÝ

Přestavby vozů LPG
Geometrie, diagnostika
Výměny olejů
automat. převodovek

specializovaný servis LPG,
Dacia, Renault, Škoda

AUTO-JF s.r.o.
Mellice 20, 671 40 Tavikovice
tel.: 736 624 955
www.autocentrumcerny.cz

KÁČENÍ STROMŮ

v omezených prostorech

- bezpečnostní a zdravotní řezy
- drcení dřeva štěpkovačem
- odfrézování pařezů

Martin Uhlíř - tel.: 608 717 245 • Lipová 1315, 665 01 Rosice

www.tree-climbing.cz

**OPTIKA
SEMOTAMOVÁ**

**OČNÍ OPTIKA
Hana Semotamová**

VAŠE RODINNÁ OPTIKA - KOMPLETNÍ PÉČE O VÁŠ ZRAK!

Rouchovary 329, zdravotní středisko, 1. patro (bezbariérový přístup)

OTEVÍRACÍ DOBA: PO, ST 12 - 17 H tel.: 731 213 919
PÁ 9:30 - 16:30 H email: info@optikasemotamova.cz
http://www.optikasemotamova.cz
fb: Optika Semotamová

DASLOT
PRODEJ A MONTÁŽ PLOTŮ

• VÝROBA
• PRODEJ
• MONTÁŽ
• SERVIS

**KOMPLETNÍ PLOTOVÝ SORTIMENT
BRANKY A BRÁNY**

PRODEJNA TRSTĚNICE u Mor. Krumlova: tel.: **777 595 580**

MONTÁŽE: **777 595 587** VELKOBOCHODNÍ PRODEJ: **777 156 723**

www.dasplot.cz dasplot@seznam.cz

MED - Celoroční prodej - přímo z farmy

- květový ▪ lipový ▪ pastový ▪ akátový ▪ medovicový (lesní)
 - ochucené medy ▪ kosmetika z včelích produktů PLEVA
 - medovina, medové sirupy, bonbony... ▪ včelařské potřeby
- včelí oddělky 39*24, včelí matky

Rodinná včelí farma
a prodejna KURTINOVI

Račice 41, 675 55
Tel.: 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ

- prodejna je umístěna v suterénu
rodinného domu, po telefonické
domluvě Vás obsluhujeme
KDYKOLIV, i ve večerních hodinách.

IVANČICE-DUKOVANY- -TŘEBÍČ-PRAHA

přímá
autobusová
linka

www.autoexpres.cz

Magistra
Lékárny

**Lékárna
Hrotovice**

Zákostelní 611
lekarnahrotovice@seznam.cz
792 772 593

**OOVL
Rouchovary**

Rouchovary 329
lekarnahrotovice@seznam.cz
792 334 516

Pondělí 7:30-13:00 13:30-17:00
Úterý 7:30-12:00
Středa 7:30-13:00 13:30-17:00
Čtvrtek 7:30-12:00
Pátek 7:30-14:30
Sobota 8:00-11:00

Úterý 13:00-17:00
Čtvrtek 13:00-17:00

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

671 38 Višňové 182
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz **instagram**

Milí školáci a studenti,

zkuste s námi vyřešit hádanky a kvízy a získejte ceny.

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi (**alespoň dvě musí být správné**) pošlete na korespondenčním lístku nebo pohlednici do **10. května 2026** na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.

Uveďte školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

- Bernard Polášek
- Adéla Vrbková
- Anna Vystrčilová
- Kamila Krejčířiková
- Kryštof Chvátal

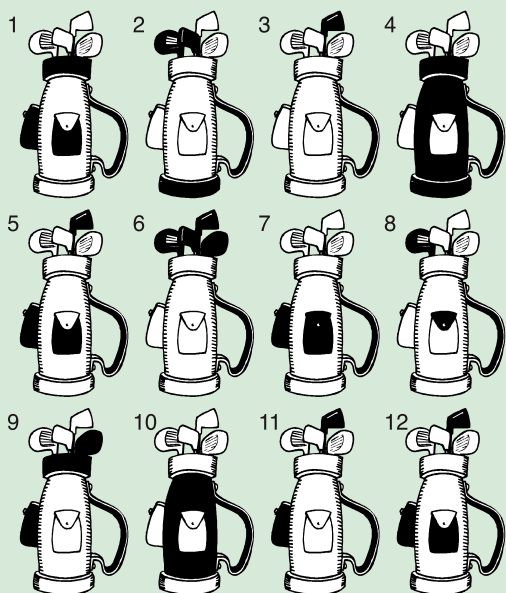
Vlajky

První písmena z názvů států, jejichž vlajky vidíte, vám prozradí jeden velmi oblíbený sport.

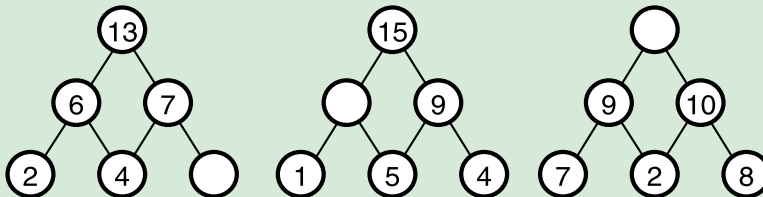
Golfové hole

Které dva pytle s golfovými holemi jsou stejné?

Pyramidy

Mezi šesti čísly každé ze tří pyramid platí stejná spojitost. Najděte ji a doplňte chybějící čísla.

Nepatřičná slova

Na každém řádku vyberte jedno slovo, které tam nepatří, a zaznamenejte si jeho první písmeno. Písmena utvoří tajemku – a to je gól!

FOTBAL	HOKEJ	BALON	KOŠÍKOVÁ
SLON	LEV	ŽIRAFÁ	RACEK
POLSKO	ANGOLA	SLOVENSKO	NĚMECKO
KÁVA	NUDLÉ	ČAJ	LIMONÁDA
JARO	LÉTO	KROUPY	ZIMA
KLADINA	BRADLA	HRAZDA	AUTOBUS

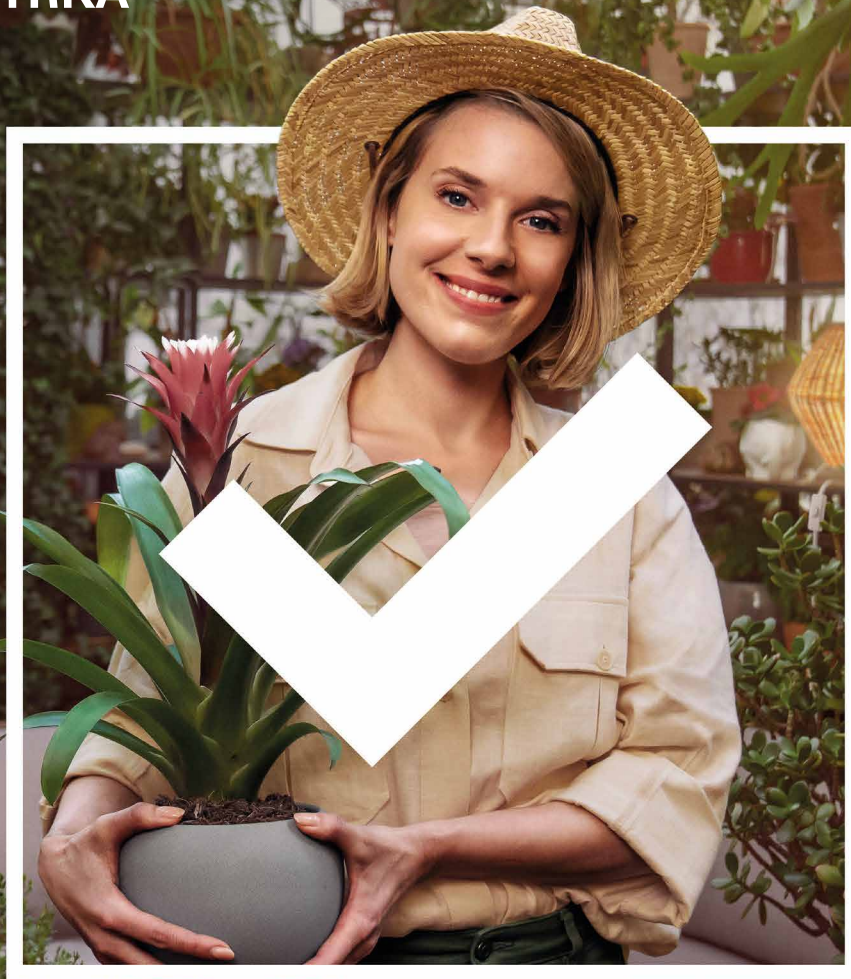
Jen jeden

Který předmět se vyskytuje ve všech čtyřech čtvrcích jen jednou?

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

Šli jsme s cenami dolů

Přejděte k ČEZ

Energie zlevňujeme vždy, když to jde

Přesně, jak potřebujete

www.cez.cz